

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: **Bárcsony János**

Forrás:

Nemzeti Újság

3n

(Hely)

1926. 3. 2.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

Hely

Idő

Személy

92

Bárcsony János

1926

Bárcsony János †

(A Nemzeti Újság tudósítójától.) A sors kiszámíthatatlan utjain ismét elővont a magyar tudományos életből a legnagyobbak egyike. Bárcsony János tanár a magyar orvosi kar disze, a keresztény magyar ifjúság bálványozott vezére, szerető atyja, a tetőtől talpig magyar ar, kidőlt a nemzet munkásainak legelső sorából. Elment híres tanártársa, a nemrégiben elhunyt Kuzmik Pál után, árván hagyva családját, betegeit, tanári katedráját és mély gyászba borítva az általa annyira dédelgetett magyar ifjúságot.

Bárcsony Jánosban elvesztettük az ideális magyar tudóst. Világnevet vivott ki magának, de ő idehaza maradt, hogy nevelje és vezesse a magyar ifjúságot, amelynek nagy jövőjében rendületlenül bízott. Lelkének végtelen jósa odahuzta a szegény küzdő fiatalsághoz. Kenyeret iparkodott a kezébe adni a jövő generációjának, hogy megszabadítva az anyagi gondoktól a tudományokban vezesse előre. A keresztény Magyarország volt jelszava és egész életét szentelte eszméi megvalósításának.

Családjára

Az elhunyt tudós ősrégi magyar családból származott. Ősei a hazáért, a magyarságért és a kereszténységért áldozták vérüket. A család nemességét 1660-ban szerzte. Szép és nemes hagyományokban nevelkedett Bárcsony János is, aki Nagykarolyban 1860 július 31-én született. Valóságos életre a szatmári jezsuiták iskolá-

jában nevelkedett, azután a bécsi és budapesti egyetemen folytatta tanulmányait, a magyar fővárosban avatták doktorrá 1884-ben. Orvosdoktorrá avatása után azonnal Késmárky tanár mellé került, ahol öt évig, mint vezető tanársegéd dolgozott. A nagynevű professzornak hűséges munkatársa és nagyrabecsült bizalmasa lett. 1891-ben magántanárrá habilitálták, a szülészeti műtéttanból. Már ekkor országos híre volt és szülészeti kurzusait rendkívül sokan hallgatták. 1901-ben a Vöröskereszt kórház főorvosa lett, négy évig az egészségügyi orvosi tanács alelnöke és amikor Késmárky tanszéke megüresedett, követte a katedrán és a klinikai igazgatóságban nagy hírű mestert, Harminczégy éven keresztül tanított fáradhatatlanul és az elméleti és gyakorlati tudományban a legjobb szülészorvosok százait képezte ki. Huszonhárom esztendőn át dolgozott az egészségügyi orvosi tanácsban, Moravcsik tanár halála után majdnem két évig ellátta az elnöki teendőket. Az orvostudományok terén szerzett érdemeiért Ófelsege a Lipóttrend lovagkeresztjével tüntette ki.

A kiváló tanár negyvenkét éven át működött az orvosi pályán és egyetemi tanárságának ideje alatt össze tudta egyeztetni a tudományos buvárokodásokat, az elméleti oktatást, a gyakorlati kiképzést az ifjúság vezetésével. Tanítója, irányítója és apja volt a fiatalságnak. Igazi tanár volt, aki nemcsak előadott, hanem magyaros beszédével, kitűnő oktató képességével valóságos belevitte a tudást a gondjaira bízott fiatalságba. Különösen nagy gondot fordított arra, hogy az elmélet mellett megfelelő gyakorlatot is szerezzen a fiatal orvosgenerációnak, előadásaiiban és kurzusaibaiban mindenütt hangsúlyozta a nőgyógyászatban a testi és lelki gondozás szükségességét. Mint kitűnő szervező bámulatos rendet tartott klinikáján, amelyet az egész világon mintaberendezésének ismertek. A

Bárcsony-klinika számos újítását vitték szerteszét a világba, ahol a szülészeti és a nőgyógyászat terén Bárcsony neve a legnagyobbak között ismeretes. Mint műtőorvos a legelsőek közé tartozott. Lelkiismeretességéről, pontosságáról és gyónédségéről legendák szólnak. Irodalmi működése rendkívül széleskörű. Tanulmányai közül kiemelkedik a gyermekágyi láz kezeléséről szóló hatalmas munkája és legnagyobb eredményei közé tartozik a szublimáltal való kezelés meghonosítása. Tudományos társaságokban, orvosgyűléseken, nemzetközi konferenciákon tartott előadásai és beszédei nagyhatású mesterművek és az 1922-ben a budapesti egyetemen tartott rektori beszéde a nagy szellemek szónoki művei között is kiváló helyet foglal el.

Betegsége és halála

A nagy hírű tanár már hónapok óta betegeskedett. Rosszindulatu esontaganata támadt, amely rákszerű jelenségeket mutatott. Állandóan kezelte baját, de amellett a legnagyobb pontossággal látta el tanári és orvosi teendőit. A mellcsontdaganat lassanként elfajult és a betegség átterjedt egész esontszervezetére. Állapota novemberben nagyon komollyá vált és még fokozta betegségét, hogy közvetlen karácsony előtt jobblábát törte. Minthogy állapotában semmiféle javulást nem látott, a múlt hónapban Debrecenbe utazott, hogy ott sógorával, Kenéz tanárral megvizsgálta magát és szükség esetén műtétet hajlasson végre. A Kenéz-klinikán próbakimetszést végeztek és ennek eredményeképpen megállapították, hogy betegsége gyógyíthatatlan. A betegnek ekkor még nem adták tudtára és

5 sem érezte környezetével, hogy tudja állapotát súlyosságát. A legnagyobb figyelemmel kísérte az ifjúsági mozgalmakat, még a mult hét elején is tanácskozott az ifjúság vezetőivel és a legnagyobb szeretettel adta még az ifjúsági mozgalmak vezetőjének a szükséges utalgatásokat. A hét elején már nagyon közelinek látszott a katasztrófa. Kezelő orvosai, tanártársai, *Verebély Tibor*, *Hüttl Tivadar*, *Herzog Ferenc*, *Csiky József* tanárok mindent elkövettek, hogy nehéz betegségén könnyítsenek. Mellette volt majdnem állandóan Kelen orvostanár és *Lehotzky dr.*, akiknek a klinika egész asszisztensi kara segédkezett. Csak néhány nappal halála előtt feküdt ágyban s akkor mondotta az öt körülvevőknek, hogy ebből a betegágyból már nem fog többé felkelni. Hiába volt az orvosi tudomány minden erőfeszítése, a nagybeteg nem tudták megmenteni. Szombatról vasárnapra virradó éjjelen haldokolni kezdett, még néhány órával előbb *Ernst Sándor drt* kérte fel meglátogatására és felvette a haldoklók szentségeit. Vasárnap reggel 8 órakor a legnagyobb magyar orvos megszűnt élni. Halálát felesége, leánya és fivére, *Bársony István*, a kiváló író gyászolják.

Országos részvétel

A pusztító betegség erejét már mindenütt

ismerték és környezete el volt készülve az elkerülhetetlen végre. De azért mégis a legnagyobb fájdalommal értesült elhunytáról az egész ország. Orvostársai, tanítványai, gyakornokai, meggyógyított betegei százával keresték fel családját és meglátogatták halottas ágyán, hogy búcsút vegyenek a szeretett báránytól s a melegen érző professzortól. **Legnagyobb a magyar ifjúság gyászja**, amelyet a bolsevizmus pusztításai után 5 velt atyai gondjaiba, megmentette a magyar tanulóifjúságot az anyagi gondoktól, megmentette az országnak és megmentartotta a jövőnek. A magyar tanulóifjúság lelkében állította magának a legnagyobb emléket.

A *Magyar Orvosok Nemzeti Egyesülete*, amelynek a megboldogult *Bársony János* egyetemi professzor egyik megalapítója volt, a következő gyászjelentést adta ki:

A pótolhatatlan veszteség okozta mély fájdalomtól megilletődve tudatják, hogy a nemzeti eszme és a keresztény gondolat eltántoríthatatlan harcosa, a magyar orvos kar és a közélet büszkesége, a MONE disztagja, *dr. Bársony János* magyar királyi udvari tanácsos, egyetemi nyilvános rendes tanár hősiességével, keresztényi alázatossággal viselt, hosszú betegség után február 23-án délelőtt 8 órakor örökre eltávozott szerető körünkől.

Tündöklő csillagunkat március hó 3-án, szerdán délelőtt 11 órakor földi pályájának, a magyar királyi Pázmány Péter Tudományegyetem aulájából kiinduló utolsó szakaszán is a MONE-tagok serege fogja követni. Nyugovóra tért daliás testét a forrón szeretett magyar anyaföld várja ölelő karjaiba. Áldott emléke és vezérlő szelleme szívünknek lesz mindenkoron kipadhatatlan kincse és erőforrása. Budapest, 1926 március hó 1. A Magyar Orvosok Nemzeti Egyesülete *Ritók* Zsigmond dr. elnök, *Engel Antal dr.* titkár, *Csilléry András dr.* ügyvezető igazgató.

Az elhunyt tanár hült tetemét a központi egyetem aulájában ravatalozták fel. Temetése szerdán délelőtt 11 órakor lesz. A székesfőváros diszszirhelyet adományozott a nagy halott részére a kerepesi temetőben, ott fogják örök nyugalomra helyezni. Gyászbeszédeket fognak mondani: a magyar kir. Pázmány Péter tudományegyetem rektora és az orvoskari dékán, a klinika nevében *Lehotzky dr.*, azután a Csaba Bajtársi Egyesület nevében vitéz *Csiky László dr.*, azonkívül beszédeket fognak tartani a MOVE és az Országos Kaszinó nevében is.

Az engesztelő szent mise áldozatot esütőrkön délelőtt 9 órakor fogják bemutatni.